

L'ombra de la CIA a Pals

L'agència d'espionatge temia un sabotatge a Radio Liberty per l'arribada de vaixells soviètics a Palamós

L'ombra de la CIA a Pals

L'arribada de dos vaixells de càrrega soviètics a Palamós, el març i abril del 1970, va posar en alerta l'Agència Central d'Intel·ligència (CIA) nord-americana, que va arribar a témer un possible acte de sabotatge a les instal·lacions de Radio Liberty (RL) de Pals, les famoses instal·lacions que del 1951 al 2001 van retransmetre (gràcies a unes potents antenes ubicades a la platja) programes

radiofònics dels EUA més enllà del teló d'acer en època de la Guerra Freda.

Els vaixells atracats a Palamós transportaven fusta per a una fàbrica gironina i la tripulació, d'uns 25 membres cadascun, provenia de la Unió Soviètica (URSS). El problema era que mantenien un estret contacte amb personal de RL a Pals (alguns de parla russa): invitaven els mariners als bars, «bevien en excés» i organitzaven visites a la zona, com a Llafranc.

Així ho revelen uns documents desclassificats ara per la CIA. Qui avisa és el representant a Madrid de RL (emissora finançada per la CIA fins als 70). El 7 d'abril del 1970 escriu una carta des de Pals a l'assistent del llavors president Richard Nixon al Comitè de RL, a Nova York. Aquest ho posa en mans de la CIA, la qual el 14 d'abril envia el document classificat «Contacte soviètic amb els empleats de Radio Liberty» al cap de la Divisió Europea i al cap de la Divisió del Bloc Soviètic.

Adjunten la carta de Pals i en fan un resum. El representant de RL a Madrid «confessa cert malestar» i «preocupació» pel que relata -els contactes amb els mariners soviètics- i assenyala que el personal de RL «eren certament un objectiu principal dels serveis soviètics» i «s'ha de suposar intentaran explotar aquests contactes amb el personal de RL a favor seu». Una explotació que «podria anar des de la simple obtenció d'informació sobre RL i el seu personal fins a la subversió o reclutament de personal de RL, i possiblement inclús el sabotatge».

El representant de RL havia avisat la policia gironina. Aquests, tot i avisar a la policia de Madrid, no obtenien resposta. Per això, l'assistent de Nixon recomana al representant de RL que informi el Ministeri d'Informació i Turisme, del qual RL depenia a Espanya. A més, «davant la previsió que els empleats de RL poguessin invitar els soviètics» a les instal·lacions «per iniciativa pròpia», ordena que «el gerent de l'estació [a Pals] informi els empleats que els soviètics no seran admesos a l'estació». El representant de RL «accepta i actuarà immediatament».

En la carta, el representant de RL dubta si prohibir els contactes dels treballadors -en el seu temps lliure- amb els soviètics i admet que té poc poder de control sobre les seves activitats privades. Són els treballadors qui li expliquen la relació amb uns mariners que tenien «completa llibertat de moviments», «gaudeixen» d'una estada «relaxada i hospitalària» i contacten amb el personal de RL.

Duien els mariners als bars, els invitaven a casa o els organitzaven visites a la zona. Un dels empleats confessa que membres de la tripulació l'havien «interrogat».

El 6 d'abril arribava un segon vaixell amb 1.500 tones de fusta d'origen suec, comprada a una empresa finlandesa que havia contractat els soviètics. La comanda total eren 15.000 tones i s'esperaven, doncs, uns 10 vaixells més. Un altre treballador de RL afirmava que a bord tenien una ràdio amb la qual es comunicarien «amb Leningrad» i s'oferia a «recopilar informació».

L'enviat de RL, per «equilibrar la seguretat i el sentit comú», demana -«per prevenció»- consell als seus superiors. La resposta arriba i, tractant-se de soviètics -tot i no tenir gaires proves- s'ordena que els soviètics no seran benvinguts a Radio Liberty.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2017/02/12/lombra-cia-pals/829000.html?utm_source=rss